

1. Yıllar var, ben onu hiç unutmadım
O beni sorar mı, hatırlar mı ki?
Büsbütün silinip gitti sanki adım
Gönlünün vefası bu mudur ki?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İlgeç B) Bağlaç C) Belirteç
D) Önad E) Eylem

2. Ay geçti, yıl döndü, unuttu beni
I II
Üstüne adını yazdığım ağaç
III IV
Açtın derdimi kanattın yüreğimi
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Bu sanatçımızın en önemli yanı, çalışmalarında sistematik olması ve yapıtlarında gereksiz bilgilere yer verilmemesidir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Sözdizimi yanlışlığı
C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
D) Anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılması
E) Çatı uyumsuzluğu

4. Amasya Valiliği'nin geçtiğimiz yıl turizmi geliştirmek için kentte yaptığı çalışmalar başarılı olmuş.

Bu cümlenin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - yüklem
C) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - yüklem
E) Zarf tümleci - nesne - yüklem

5. Günümüzde insanlar bilinçleniyor, bir kitabı alırken birkaç kez düşünüyorlar artık. Bu kitabın kendileri için gerçekten yararlı olup olmadığını enine boyuna tartıyorlar. Yerli yazarların yapıtlarını yayımlamamayı övünç sebebi bellemiş yayıncıların da devri kapanıyor artık. Yerini ciddi anlamda uzmanlaşmış, işini titizlikle yapan ve en üst seviyede yazarlarla çalışan yayınevleri alıyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yayınevlerinin yazarın, yazınsal kimliği üzerinde ne gibi etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?
B) Sizce, bazı yazınsal türler niçin ilgi görmemeye başladı yazınımızda?
C) Günümüzün okurlarını ve yayıncılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?
D) Bir yayıncı olarak, günümüzde yayıncıların ayakta kalmasını çok mu zor görüyorsunuz?
E) Sanatsal nitelikten yoksun yapıtların artık okunmamasını neye bağlıyorsunuz?

6. Sanatçı, edebiyatımızda eleştiri denilince akla ilk gelen kişilerdendir. Yaşamını eleştiriye, özellikle de roman ve hikâye eleştirisine adamıştır. Yılların verdiği birikim ve deneyimle kendine has bir anlatım yolu bulan eleştirmen, eleştirilerini bir yazı dizisi halinde yayımlamıştır. Kitap okuma notları gibi değildir bu yazılar. Bir edebi metnin, uzman titizliğiyle irdelenmesidir. Bu yazılarında eleştirmen objektifliğini elden bırakmaz. Bugün adından söz ediliyorsa biraz da bundandır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eleştirilerini tarafsız bir tutumla kaleme aldığına
B) Eleştiri yazılarında genç sanatçılara yol gösterdiğine
C) Edebiyatımızın en çok tanınan eleştirmenlerinden biri olduğuna
D) Eleştirilerini daha çok belirli türler üzerine yoğunlaştırdığına
E) Eleştirilerinde farklı bir çizgiyi yakaladığına

7. 1940'lara gelirken, hece şiirinin baskısından ve mevcut şiir beğeniden yakından üç genç şair, yeni bir şiir akımı başlatmıştır. 1941'de yayımladıkları "Garip" adlı kitapta küçük insana yönelerek onların yaşama sevincini şiire getirmeye çalışmışlardır. Edebi sanatlara, ölçü ve uyağa, süslü söyleyişlere karşı çıkmışlardır. Şiirin, hayatını emeğiyle kazananların hakkı olduğunu savunmuşlardır. Bu keskin görüşlerle şiir kolaylaşmış ve şiir anlayışı değişmiştir. Kısa sürede de yaygınlaşan ve yeni bir yazma tarzını hazırlayan bu şiir anlayışı bugün bile devam etmektedir.

Bu parçaya göre, Garipçilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıradan insanları şiire taşıdıkları
B) Şiir anlayışlarının kabul gördüğü
C) Etkilerinin günümüze dek sürdüğü
D) Şiirde köklü değişiklikler yaptıkları
E) Şiiri bir sanat olarak görmedikleri

8. Yazı yazmak fotoğraf çekmeye değil, resim yapmaya benzer. Fotoğrafta deklanşöre basar, karşınızdaki görüntüyü kaydedersiniz. Resim yapmak ise —. Bu yüzden yazı yazmak, aslında yanlış bir ifadedir. Doğrusu, yazıyı üretmektir. Çünkü yazar, tıpkı ressam gibi herkesçe bilinen konu ve malzemenin, "var olmayan" bir yapıtı ortaya çıkaran kişidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) o görüntüyü kendi bakış açınızla yeniden şekillendirmez demektir
B) fotoğraf çekmeye göre daha çok deneyim ister
C) yoğun ve titiz bir çalışmayla gerçekleşir ancak
D) yeteneğin yanında önemli bir birikim de gerektirir
E) düş gücünden çok, gerçeklere bağlı kalmaktır

9. En başarılı yaşam öykülerinin, yakından tanıdıkları kimseleri anlatan yazarların yazdığı yaşam öyküleri olduğu söyleniyor. Ama bu durumun da birtakım sakıncaları var. Anlatılan kişiyi tanımak, hele o kişinin yakını olmak, o kişinin yaşamındaki olaylarda taraf tutmaya yol açar. Dahası, yaşam öyküsünü anlatacağınız kişinin bazı davranışlarına öfkelenmiş, bazı başarılarını kıskanmış olabilirsiniz ya da aranızda bir türlü unutamadığınız bir kırgınlık yaşanmış olabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamöyküsü yazmanın güç bir iş olduğu
B) Yaşamöyküsü yazarken objektif olmak gerektiği
C) Tanıdıkların yaşamöyküsünü yansız bir tutumla anlatmanın zor olduğu
D) Her yaşamöyküsünün, gerçekleri yansıtmadığı
E) Başarılı bir yaşamöyküsü yazmanın zaman aldığı

10. Eşsiz bir coğrafyayı sarmalayan masmavi deniz... Yeşilin en güzel tonlarını barındıran uçsuz bucaksız zeytin ağaçları... Adını bu ağaçlardan alan Zeytinliada selam duruyor bizlere. Daha o zaman anlaşılıyor dönüşün buruk olacağı. Mis kokan meyve bahçeleri, uzun sahilleri ve ılık rüzgârlarıyla bir tabloyu andırıyor. Kimilerinin "çocukluğumun Bodrum'u" olarak adlandırdıkları bu belde şimdilerde tekrar eski popülerliğine kavuşuyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulmuştur.
B) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
C) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
D) Söz sanatlarına yer verilmiştir.
E) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.

11. Bir öyküyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi, ayrıç içindeki özellikle uyusmamaktadır?

- A) Sanatçının öykülerini okurken adeta yaşamdan kesitler görüyorsunuz, öykülerin dokusundaki kırır kırır anlatım hemen göze çarpıyor. (canlılık)
B) Öykülerinde, ön yargılardan uzak, insanların ortak kimi özelliklerini anlatması, yazara sınırlar ötesi bir okur kitlesi kazandırmış. (evrensellik)
C) Sanatçı, öğrendiği bir bilgiyi ya da gözlemlediği herhangi bir ayrıntıyı, öykülerine gelişigüzel bir biçimde serpiştirmiyor. (farklılık)
D) Sanatçının, okurları zorlamayan üslubu, günlük konuşma dilini kullanması, öykülerinin belirgin özelliklerindedir. (yalınlık)
E) Sanatçının, okurların belleğinden kolay kolay silinmeyecek çarpıcı yaşantıları anlatması, öykülerinin çekiciliğini artırıyor. (etkileycilik)

12. (I) Yazarın postmodern anlayışla yazdığı bu öykülerde, devrik cümleler çokça yer alıyor. (II) Ayrıca öykülerin dokusunda gerçeklikle düşsellik iç içe geçiyor. (III) Gerçeğin sınırı nerede bitiyor, düşsellik nerede başlıyor, kestirmek zor. (IV) Öykülerde çocukluk yıllarında okunanlara, bunların oluşturduğu düşsel ortamlara göndermeler de var. (V) Öykülerdeki bu göndermeler sayesinde yazar, okuru sürekli zinde tutabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede, bir değerlendirme vardır.
C) III. cümlede, bir yorumda bulunulmuştur.
D) IV. cümlede, bir saptama yapılmıştır.
E) V. cümlede, yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

13. I. Romancı; okuru, romana yaşamdan aktardıklarına inandırdığı kadar, düş gücüyle eklediklerine de inandırmalıdır.
II. Bir romanda, gerçek yaşamdan kesitler bulunabileceği gibi, kurgusal olaylar da bulunabilir.
III. Yaşamdan yakalanan kareler, düşsel öğelerle süslenerek romanlarda yer aldığı okura daha ilginç gelir.
IV. Romancılar, öyle dil ustalarıdır ki onların söz işçiliğini romanlarının bütün satırlarında görebilirsiniz.
V. Romancının hem düş gücünden hem gerçeklerden yararlanması, okurun ilgisini çekmesini sağlar.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

14. Romancıların, yaşamı yapıta aktarma konusunda farklı tutumlar takındığını görüyoruz. Kimi, fotoğrafçı olmayı tercih ederken kimi de ressam olmayı önemsemiş ve öyle tanınmıştır.

Bu parçada altı çizili sözlerin yerine, aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilirse parçanın anlamı değişmez?

- A) hayalci olmayı – gerçekçi olmayı
B) ayrıntılı biçimde anlatmayı – ana hatlarıyla değinmeyi
C) yaşananları değiştirmeyi – yaşananları olduğu gibi vermeyi
D) olduğu gibi anlatmayı – kendinden bir şeyler katarak anlatmayı
E) teknolojiden yararlanmayı – doğallığı öne çıkarmayı

15. Ülkemizin en çok turist çeken bölgelerinden biri olan Nevşehir yöresinde bulunan ve 25 Kasım 1986'da koruma altına alınan Göreme milli parkı, dünyaca ünlü peribacalarının yer aldığı önemli bir turizm merkezidir.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

16. (I) Sanatçı, ilginç bir konuyu bu romanda ustaca işlemiş. (II) Hareketli bir olayın heyecan verici akışından yararlanmamış. (III) Daha çok, kahramanların psikolojik durumları üzerinde derinlemesine durmuş. (IV) Bunu başarabilmek için, çok uzun diyaloglara ve iç konuşmalara yer vermiş. (V) Bu yüzden roman, psikolojik romanlardan hoşlanan dar bir kitlenin dışındaki okurların ilgisini çekemeyecek gibi görünüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir ön yargı söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. Yaz aylarının qelmesiyle beraber düğünler de başlar Sarıkaşık'ta. Tanıdık herkes davetlidir düğüne. Öyle bir gecede bitmez eğlenceler. Bazen iki gece bazen üç gece sürüp gider. Sarıkaşık köylerinde vasam, geçmiş zamanın tadında devam eder.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri eylemsi değildir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

18. Uzun ve yorucu bir kışın ardından bahar, kendini yaza bırakıyor. Yalnızca bahar değil, insan da bırakıyor kendini güneşe ve masmavi denize... Karşımızda bünyesinde barındırdığı güzellikleri hiç sakınmadan bize sunan Didim... Burası, pek de öyle yalnızca doğaseverlerin ya da mitoloji tutkunlarının uğrak yeri değil. Her yönüyle insanı kucaklayan, ona yaşama sevinci veren bir yer burası.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlıs kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. (I) Nil, yüzyıllardır insanlarca gizem dolu, olağanüstü bir ırmak olarak algılanmıştır. (II) Pek çok ırmağın tersine o, güneyden kuzeye doğru akmaktadır. (III) Eski Mısırlılar ve Yunanlılar, Nil'in aylarca yağmur yağmadığı halde neden yaz sonunda taşıdığı bir türlü çözememişlerdir. (IV) Nil'in kaynağını bulabilmek ve ırmak akışının gizini çözebilmek için birçok araştırma yapılmıştır. (V) Sonunda, Nil'in kaynağının Uganda'daki Victoria Gölü olduğu, araştırmalarla ortaya konmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, içinde birleşik sözcükler olan yapıca birleşik bir cümledir.
B) II. cümlede "o" sözcüğü işaret adlı olarak kullanılmıştır.
C) III. cümlede yüklemi yapıca basit, çatısı bakımından geçişli bir fiildir.
D) IV. cümlede belirtili ad takımı kullanılmıştır.
E) V. cümlede birden çok özel isim vardır.

20. Hem hece (I) hem de aruz vezniyle şiirler yazan Bayburtlu Zihni (II) gördüğü medrese eğitiminin etkisiyle divan şairi olmaya özendiyse de bu alanda pek başarılı olamamıştır. Aruzla yazdığı şiirler (III) ölümünden sonra oğlu tarafından "Divan-ı Zihni" adıyla yayımlanmıştır. Asıl ününü hece ile yazdığı koşma (IV) semai ve destanlarla elde etmiştir. Özellikle, 1828 Osmanlı - Rus Savaşı sırasında Bayburt'un gördüğü zararı duygusal bir dille (V) anlattığı ağıtıyla büyük ün kazanmıştır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine virgül (,) getirilemez?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

21. (I) Her yıl sonbaharın gelişini yeni bir öykü kitabıyla haber veren yazarın son kitabı okurla buluştu. (II) Bu kitap başta film senaryosu olarak yazılmış bir metin aslında. (III) Sinema ve televizyon macerası yarıda kalan bu yapıt, tertemiz bir aşk hikâyesini anlatıyor. (IV) Sinema ve televizyon düşünülerek yazılan öykü ve romanlarda daha çok aşk konusuna yer veriliyor. (V) Bu, izleyicinin ilgisini daha çok çekmek için yapılıyor. (VI) Çünkü izleyicilerin büyük bir kısmı, hâlâ, acıklı aşk hikâyelerini izlemeyi tercih ediyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense, ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

22. (I) Bugünkü Türk şiiri için kullanılan "1980 sonrası" ni-telemesi, herkesin kabul etmesi gereken bir yargıdır. (II) Doksan yıllık, görkemli sayılabilecek bir geçmişe sahip olan Türk şiirini, 1980'e kadar, çeşitli dönemlere ayırmak kolay olmuştur. (III) 1980'den sonra ise, şairler bir akım etrafında toplanmamıştır. (IV) Ancak bu dönem şairlerinin bağımsız olmalarından dolayı, Türk şiirinin çıkmaza sürüklendiği düşüncesine katılmıyorum. (V) Şiirimizin bu ürünlerle kendine, akacağı yeni yataklar bulacağını düşünüyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yorum söz konusu değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

23. (I) Sanatçımız, geçen hafta duygusal şiirlerden oluşan yeni bir kitapla okurlarının karşısına çıktı. (II) Yalnız yaşayan bir bireyin doğanın güzellikleri karşısındaki hislenmeleri var bu şiirlerde. (III) Sanatçının diğer şiirlerindeki tadı bu yapıtında bulmakta güçlük çekiyorsunuz. (IV) Sanatçımızın bir bütün olarak şiirimizin özel tarihinde bir yeri var, ama şiirler tek tek okununca o etkiyi yapamıyor. (V) Ayrıca kullandığı imgeli ve kapalı dil, şiirleri anlamayı da güçleştiriyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde düşüncenin olumlu ya da olumsuz olduğu açıkça belirtilmemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve V.

24. Fotoğraf icat edildiğinden beri bir tartışma vardır: Fotoğraf bir sanat mıdır, değil midir? Genel kanı, fotoğrafın bir sanat dalı olduğu yönündedir. Ama hangi fotoğraf? Hele dijital fotoğraf makinelerinin çıkmasıyla neredeyse herkesin bol bol fotoğraf çekip dergilerde, internette yayınladığı şu günlerde bu soru daha da önem kazanıyor. Sanat, dünyayı değişik yaklaşımla yansıtmaya işidir. O zaman burada şunu söylemek gerekir. Fotoğraf, gizli kalmış ayrıntıları öne çıkarırsa sanat katına yükselir.

Bu parçada fotoğrafın sanat dalı sayılması aşağıdakilerden hangisine bağlanmaktadır?

- A) Nesneleri olduğu gibi aktarmasına
- B) Yayımlanmak amacıyla çekilmesine
- C) Objelerin kapalı yanlarını aydınlatarak sanatseverleri büyülemesine
- D) Nesnelerin fark edilmeyen yönlerini ortaya koymasına
- E) Sanatsal değere sahip olan güzel bir konuyu yansıtmak için çekilmesine

25. Aydın insanın temel özelliği kuşkuudur. O, bütün geçmiş bilgileri bir neden-sonuç ilişkisi içinde özümser ve onlardan yeni bilgiler üretir. Bireyi, toplumu, sanatı kendi benimsediği ölçütlerle değerlendirmeye tabi tutar. Bu noktada aydının etkinliği, kuşku üstüne kurulmuş bir eleştiri etkinliğidir. Durum böyle olunca da aydın, hiçbir zaman kesin bir eleştiri ortaya koyamaz. Çünkü yaptığı eleştirileri bir süre sonra değiştirebilir.

Bu parçadan aydınla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Şüpheli bir yaklaşımla eleştiriler yaptığı
- B) Toplumdan kopuk bir yaşam sürdürdüğü
- C) Tam anlamıyla bitmiş bir eleştiri yapmadığı
- D) Değerlendirmelerinde kendince ölçütler kullandığı
- E) Var olan bilgileri değerlendirip yeni sonuçlara ulaştığı

26. Yazarın bu yapıtındaki öykülerinin temel özelliği, olayların geçtiği çevrenin ve zamanın farklı olmasıdır. Buna rağmen öykülerinin hepsinde aynı konuyu, aşk konusunu, işlemiştir. Bunu yaparken, öykülerinin hemen hepsini sürükleyici bir anlatım ve titiz bir dille kaleme almıştır. Dili kullanışta öylesine yeteneklidir ki —.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) kahramanlarını çevreyle uyum içinde karakterize etmeye büyük gayret göstermiştir
- B) öykülerin anlatım yönüyle bir özgünlük taşıdığını söylemek oldukça zordur
- C) öyküleri, konu yönüyle birbiriyle ilgilidir
- D) konu olarak zayıf kalan öyküleri bile çok okunur hale gelmiştir
- E) toplumsal duyarlık, yapıtlarının en önemli özelliğini oluşturmaktadır

27. Ziya Osman Saba'nın şiirlerindeki içten, sevecen havayı öykülerinde de buluruz. Onun öyküleri bize çocukluk çağımızın dokunulmamış, kirletilmemiş, arı özlemlerini taşır. Özlemin gerçekleşmesinin olanaksızlığına rağmen, duygudaki inceliği okurda bir kez daha uyandırmak isteyen bir tutum sergiler. Toplum yaşamının çelişkilerini, karşıtlıklarını görmezden gelen uçuk bir anlayış değildir bu.

Bu parçadan, Ziya Osman Saba ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öykülerinin şiirlerinden daha yetkin olduğu
- B) Toplumsal yaşama duyarlı kalmadığı
- C) Öykülerinde çocukluğun saf özlemlerini anlattığı
- D) Yapıtlarında sıcak bir tutum sergilediği
- E) Ulaşılmaması imkânsız özlemleri konu edindiği

28. Sıradan ve orta halli yazarlar, üstün özellikli yapıtlar ortaya koymak için büyük, çarpıcı olaylardan yola çıkarak romanlarını oluştururlar. Ancak gerçek yazarlar, basit bir olaydan bile yola çıksalar, zengin düş dünyalarından yararlanarak onu dört başı mamur bir yapıt haline getirebilirler. İşte bu, yazın dünyasında küçük bir kıvılcımın yangına dönüşmesinin kanıtıdır.

Bu parçada "küçük bir kıvılcımın yangına dönüşmesi" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetkin yapıtların ancak özgün bir içerikle kaleme alınabilmesi
- B) Yazmanın, özü alınmaz bir istek haline gelmesi
- C) Okurları etkileyecek konuların tercih edilmesi
- D) Geniş kitlelerce benimsenmenin uzun bir zaman alması
- E) Sıradan bir konudan yetkin yapıt ortaya konması

29. Günümüzde o kadar çok yapıt yayımlanıyor ki, bunları takip etmek mümkün değil. Para verilerek alınıp zaman ayrılan yapıtların hayal kırıklığına uğratması her okuru üzer elbette. İşte bu eleştirmen, birer işaret fişğine dönüşen yazılarıyla bu olumsuz durumun önüne geçiyor.

Bu parçada "işaret fişğine dönüşen yazılar yazmak" sözüyle, sözü edilen eleştirmenle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçıların yetkinleşmesinde katkıda bulunmak
- B) Nitelikli yapıtların farkına varılmasını sağlamak
- C) Gelecek vaat eden sanatçıları belirlemek
- D) Yapıtla ilgili eleştirileri daha doğru dile getirmek
- E) Yazılarıyla edebiyatı okura sevdirmek

30. Yazarlık, insanda doğuştan var olan bir özellik değildir. Yazarlık denen dil işçiliğinde ustalık, ancak uzun çalışmalar sonucu elde edilir. Bütün yazarların ilk dönemlerinde ortaya koydukları eserlerle sonrakileri karşılaştırdığımızda o dil işçiliğinin hangi aşamalardan geçtiği kolayca anlaşılır. Peyami Safa'nın yirmi yaş eseri olan "Sözde Kızlar" romanını alın. Bununla yine onun "Yalnızız" ve "Matmazel Noralya'nın Koltuğu" adlı ustalık dönemi romanları arasındaki fark gözden kaçmayacaktır.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Benzetmeye
- B) Tanımlamaya
- C) Örneklendirmeye
- D) Sayısal verilerden yararlanmaya
- E) Tanık göstermeye

31. (I) Sanatçı, şiire yönelik deneme ve eleştirileri ilgiyle izlenen yazarlarımızdandır. (II) Yirmi yılı aşkın bir süre içinde dergilerde çeşitli konularda yazılar yazmıştır. (III) Dergilerde yayımlanmış bu yazılarından derlediği son kitabı bu ay yayımlandı. (IV) Kitabın ilk bölümünde şiirin genel sorunlarına ilişkin tartışma ve değerlendirmeler yer almaktadır. (V) Pek çok şairi yakından tanıma olanağı bulan yazar, günümüz şiirindeki yönelişleri yakından takip etmiştir. (VI) İkinci bölüm ise Orhan Veli'den günümüz şairlerine kadar yapılan inceleme ve eleştirilerden oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

32. En güç türlerden biri olan tarihi romanda yazar, sanatçı olmanın yanında bilim adamı ve düşünür olma özelliklerini de taşımaktadır. Ayrıca milli tarihten alınmış bir konuyu seçen romancı, milletin kültür değerlerini ve millet olma bilincini kendinde duyabilmelidir. Şüphesiz, gerçeklere bağlılık, tarihi romanın en önemli şartlarından biridir. Ancak titiz bir sanat yeteneği, romanı bazı ayrıntıları değiştirme hakkı verir. Bu hakkı kendinde gören sanatçı, milletin tarihini sanatsal bir ifadeye bürüyerek yorumladıktan sonra o tarih, milletin dikkatini çeker ve ruhunda yer eder.

Bu parçadan, tarihi roman ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarının, milletiyle özdeşleşmiş olması gerektiği
B) Toplumun, tarihine ilgi duymasını sağladığı
C) Tarihi gerçeklere mümkün olduğu kadar sadık kalmayı gerektirdiği
D) Öteki roman türlerinden daha etkileyici olduğu
E) Yazarının başka niteliklere de sahip olması gerektiği

33. Günümüzde: "Orta oyununun neresi komik; eskiler buna mı gülüyorlarmış?" diyenler için ben de derim ki: "Pek haksız sayılmazlar. Ama unuttukları birkaç şey var: Orta oyunu bir ekran oyunu değildir, halk ortasında canlı olarak oynanır. Bir kere o günün zevk ve esprî anlayışını yansıtır. İçeriği de o güne uygundur. O zamanın insanlarına eğlence olarak yettiği halde bugünün insanlarını doyurmaktan uzak olması doğaldır; çünkü zamanla değer yargıları değişmiştir."

Bu parçada orta oyunu ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel becerilere bağlı olarak seyircileri etkilediği
B) Konusu yönüyle bugünün insanına da seslendiği
C) Zamanla değerini kaybettiği
D) Kendi zamanı ve ortamı içinde değerlendirilmesi gerektiği
E) Daha çok, söz oyunlarına dayandığı

34. (I) Ölen bir kişinin ya da acı bir olayın ardından söylenen ezgili şiirlere ağıt denir. (II) Anadolu'da çok yaygın olan ağıt geleneğinin kökleri Orta Asya'ya kadar uzanır. (III) Eski Türkler, ölümlerinin ardından yuğ denilen törenlerde sagu adını verdikleri şiirler söylerlerdi. (IV) Günümüzde ise ağıtlar daha çok, kadınlar tarafından söylenir. (V) Ağıtların bölgeden bölgeye değişen bir söyleyişi vardır, bu söyleyişten bir ağıtın ait olduğu yöre hemen anlaşılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, dolaylı tümleç, özne ve yüklemden oluşan birleşik bir cümledir.
B) II. cümle, içinde ad tamlaması bulunan kurallı bir cümledir.
C) III. cümle, içinde belirtisiz nesne olan bir eylem cümlesidir.
D) IV. cümle, yüklemi dönüşlü eylem olan bir cümledir.
E) V. cümle, sıralı bir cümledir.

35. Polisiye romanlar, yazınımızın en çok satılan; ancak okunduktan sonra bir kenara bırakılan türlerindedir. Çünkü bir bulmaca, ancak çözüldüğü ana kadar heyecan vericidir. Yazarın serpiştirdiği ipuçlarına göre kimin katil olduğunu bulup çıkarma, gelişmiş bir bulmaca çözme keyfi verir. İşte bundan dolayı diğer roman türleri ikinci, üçüncü kez okunabildiği halde, bir kez okuyup "esrar"ını öğrendiğimiz bir polisiye romanı bir daha okumak anlamsızlaşır.

Bu parçada polisiye romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Esrarengiz konular içermesinin okumayı tetiklediği
B) Sadece bir kez okuma gereksinimi duyulduğu
C) Diğer türlerden ayrılan yönlerinin bulunduğu
D) Ayrıntıların ancak dikkatli okurlarca yakalanabildiği
E) Olay akışının, okuyucunun merakını canlı tuttuğu

36. Roman ve öykülerde birbiriyle karıştırılan iki önemli kavram vardır: Karakter ve tip. "Tip" daha çok karakter etrafında kurgulanmış yardımcı roledir. Yüzeysel bir betimlemeyle ele alınır. Bunlar olay örgüsünü derinleştirmede kullanılır. Olayların içinde pek de ağırlığı olmayan silik kişilerdir: bakkal, manav, komşu, iş arkadaşı... Oysa karakter en ince ayrıntısına kadar anlatılan kişidir. Bu yüzden, —.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) İç dünyasından dış görünüşüne, hoşlandığı veya hoşlanmadığı her şeye kadar tanırız onu
B) okur, "karakter"i "tip"lerden daha çok sever
C) her romanda birçok "tip" varken sadece bir "karakter" vardır
D) roman okuru "karakter"i çevresindeki insanlardan biriyle özdeşleştirir
E) romandaki olaylar her zaman "karakterin" gözünden anlatılır

37. Çocukluğumda resim yapmak, benim en büyük zevkimdi. Gençlik yıllarımda ise büyük bir merakla müziğe yöneldim. O zamandan beri de büyük bir tutkuyla müzik çalışmalarına devam ediyorum. Uğraş olarak müzikte karar kılmamda ve müziğe aşk derecesinde bağlılığımın oluşmasında, yüreğimdeki biriken duyguların bütün insanlarda ortak olduğunu fark edip bunu en iyi müzikle dile getireceğimi anlamam etkili olmuştur.

Bu sözleri söyleyen kişi, müziğin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) İleri yaşlarda öğrenilebildiğini
B) Diğer sanatlardan üstün olduğunu
C) İnsanı belli yönleriyle anlattığını
D) Evrensel bir nitelik taşıdığını
E) Kolayca anlaşılabilir bir anlatımının olduğunu

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ünlü yazın adamı, bir yazısında bu sergiden de birkaç cümleyle söz etmişti.
B) Karşı komşumuzun küçük oğlu, profesyonel bir yüzücüymüş.
C) Bu konuda, Avukat Ayşe Hanım size yardım edecektir.
D) Onun bu yıl da 15 temmuzda izne ayrılacağını duydum.
E) Arkadaşım, THY'de çalışmak için başvuruda bulundu.

39. Yolunuz bir gün İstanbul'a düşerse adı masallara karışan, boğazın kıyılarında dizilmiş o güzelim erguvanları görmeyi ihmal etmeyin.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İyelik eki almış birden çok sözcük vardır.
B) Yüklemi, yardımcı eylemle oluşturulmuş bir bileşik eylemdir.
C) Koşul eki almış bir sözcük vardır.
D) "boğazın kıyılarında" sözünün yazımı yanlıştır.
E) "güzelim" sözcüğü tamlayan eki almıştır.

40. Aşağıdakilerden hangisi "Sanat yapıtı gerçekçi olmalıdır." yargısı ile ilgili değildir?

- A) Sokağın, sayfalarına yansımadağı bir yapıtın yazın değeri yoktur.
B) Kişisel görüşlerine yer verse de her yazar, gözlemlerinden yararlanarak yapıtını oluşturur.
C) Yaşamda olup biten her şey, sanatçı duyarlığı ile yapıtlarda kendine yer bulur.
D) Başından geçen olayları yapıtlarında kullanmayan sanatçı yoktur.
E) Gerçek sanatçı, her devirde okunabilmek için yapıtını oluşturur.

CEVAP ANAHTARI

TYT-1 TÜRKÇE	1-D	2-E	3-E	4-A	5-C	6-B	7-E	8-A	9-C	10-A
	11-C	12-A	13-D	14-D	15-D	16-E	17-C	18-B	19-C	20-B
	21-C	22-C	23-A	24-D	25-B	26-D	27-A	28-E	29-B	30-C
	31-D	32-D	33-D	34-D	35-B	36-A	37-D	38-D	39-E	40-E